

Examenul de bacalaureat național 2020
Proba E. b)

Limba și literatura maghiară maternă

Test 2

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Olvassa el figyelmesen a következő költeményt! A megadott kérdésekből, feladatokból kiindulva értelmezze a verset körülbelül két oldalnyi összefüggő szövegben!

Balassi Bálint: Széllyel tündökleni...
az nótája Lucretia énekének

*Széllyel tündökleni nem lát-d-é ez földet
gyönyörű virágokkal?*

*Mezők illatoznak jószagú rózsákkal,
sokszínű violákkal,
Berkek, hegyek, völgyek mindenütt zöngenek
sokféle madárszókkal.*

*Új rózsakoszorús kegyesek és szüzek
ifjakkal táncolnak,
Jószavú gyermekek vígan énekelnek,
mindenek vígan laknak,
Mind menny, föld és vizek, lát-d-é, úgy tetszenek,
mintha megújulnának.*

*Sőt még Cupido is mostan feltörlötte
homlokán szöke haját,
Gyöngé szárnyacska-ján té-tova mint angyal,
röpül, víg kedvet mutat,
Szerelmes táncokban kinek-kinek adván
kezére szép mátkáját.*

*Azért ne bánkódjál, én jó vitéz társam,
ürülj minden gondoktól,
Eléggé hordoztuk héában az sok bút,
legyen már tőlünk távol,
Mostan igyunk, lakjunk, vigadjunk, táncoljunk,
távozzunk bánatunktul!*

*Nemde valakiért aggasztaljuk volt mi
inkább ifjú életünket,
Kiből, azt sem tudjuk, hol és mely órában
kiszólnak bennünket?
Kivel mit gondoljunk? Ha Isten jó urunk,
ő mindennel jót tehet.*

*Aggasztaló bánat, búszerző szerelem
távol légyen mi tőlünk,
Jó borokkal töltött aranyos pohárok
járjanak miközöttünk,
Mert ez napot Isten örvendetességre
serkengeti fel nekünk.*

*Marullus poéta azt deákul írta,
ím, én pedig magyarul,
Jó lovam mellett való füven létemben
fordítám meg deákból,
Mikor vígan laknám vitéz szolgálóimmal,
távozván bánatimtúl.*

Forrás: Balassi Bálint versei. Balassi K., 1993. 28.

- Milyen műfaj(ok) sajátosságait fedezi fel a költeményben? Indokolja válaszát! 5 pont
- Mi jellemző a vers beszédhelyzetére? 5 pont
- Milyen képek, motívumok segítségével fejezi ki a tavaszi táj szépségét? 5 pont
- Melyek a reneszánsz életszemlélet sajátosságai a költeményben? 5 pont

A költemény értelmezésének módja külön elbírálásban részesül, melynek szempontjai a logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyes fogalom- és nyelvhasználat, helyesírás 10 pont

Megjegyzés: A szövegalkotásban nem kell figyelembe venni a kérdések/feladatok sorrendjét. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Olvassa el a következő szöveget, majd oldja meg a hozzá kapcsolódó feladatokat/válaszoljon a kérdésekre!

Tegnap az egész országban és a határon túl is rengetegen emlékeztek meg a nyolcvankilenc évesen elhunyt Kányádi Sándorról. A magyar írók és költők közül is sokan kifejezték fájalmukat. A legtöbben egy-egy idézettel, közös emlékekkel köszöntek el tőle. Mi arról kérdeztük őket, hogy mit jelentett számukra Kányádi költészete, illetve melyik verséhez kötődnek a leginkább. [...]

Szabó T. Anna: Mindenki szerette Kányádi Sándort. Hiányozni fog, mert nagy költő volt, és mert minden szavával, egész lényével élte és hirdette a magyar verset, a nyelv zenéjének gyógyító erejét és a félelem nélküli életet. Tanító volt a szó legnemesebb értelmében: a világ szinte minden magyar közösségéhez ellátogatott, a legkisebb falvakba és a legtávolabbi városokba is elment, hogy eleven szavával, tréfáival és szelíd példájával mutassa meg, hogy a kultúra nem luxus, hanem létszükséglet. A gyerekeket ugyanúgy meg tudta szólítani, mint a könyvtől elbitangolt felnőtteket és az olvasáshoz visszacsábult időseket, mindenkire volt egy jó szava, egy mosolya, egy története. Ő, aki fiatalon titokban felpróbálta Arany János kalapját, idős korára megélte, hogy hívei padot állítottak neki az Aranyról elnevezett metróállomáson. Zavarta ugyan, hogy még életében megdicsőült, mégis örült a feléje áradó szeretetnek. Generációk nőttek fel az írásain, amelyek tiszta forrásból, a népdalok és a népmesék ősi rétegeiből törtek elő. Tudta, hogy a nyelv szépsége, a jó vers és az igazi mese a lélek szomját oltja, ezért Benedek Elek emlékére saját kezdeményezéséből több helyen is felállította Elek Apó kútját, és megalapította a csodálatos budapesti Mesemúzeumot. Ahogy egyik szövegében írja: a jó kútnak olyan a vize, hogy a görbék, ha isznak belőle, utána kiegyenesednek. Kányádit olvasni: tartásjavító gyakorlat.

(www.konyves.blog.hu)

a. Készítsen öt pontban vázlatot a szövegből!	5 pont
b. Értelmezze a szöveg utolsó mondatát: <i>Kányádit olvasni: tartásjavító gyakorlat.</i>	5 pont
c. Melyik stílusréteg sajátosságai érvényesülnek a szövegben? Támassa alá három példával válaszát!	5 pont
d. Érveljen 10–15 mondatban, olvasmányélménnyel is szemlélítve, hogy a jó könyv a <i>lélek szomját oltja!</i>	10 pont
Logikus gondolatvezetés, szövegkohézió, nyelvi igényesség, helyesírás.	5 pont

Megjegyzés: A feladatok sorrendjének betartása nem kötelező. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Írjon értekezést körülbelül két oldal terjedelemben **Térszerkezet és értékrend az epikus művekben** címmel egy ön által választott magyar szépirodalmi mű **(pl. Arany János: Szondi két apródja, Jókai Mór: Az arany ember, Kós Károly: Varju nemzetség vagy más olvasott mű)** alapján! Értekezését egyetlen irodalmi alkotás alapján írja meg, figyelembe véve az alábbi feladatsorban javasolt értelmezési szempontokat, de kiegészítheti ezeket más szempontokkal is!

a. a választott epikus mű műfaji sajátosságai	5 pont
b. a térszerkezet jellemzői	5 pont
c. a térszerkezet és értékrend viszonya	5 pont
d. a szereplők megjelenítésének eljárásai	5 pont

Az értekezés megfogalmazási módja külön elbírálásban részesül, melynek szempontjai a logikus gondolatmenet, szövegkohézió, nyelvi igényesség, helyesírás, valamint az értekezés tartalmi és formai jegyeinek betartása.

10 pont

Megjegyzés: A szövegalkotásban nem kell figyelembe venni a szempontok sorrendjét. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.